

**KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İLE DİĞER BAZI KİŞİLERE
GERÇEK FAYDALANICI BİLGİSİNİ BİLDİRME ZORUNLULUĞU'NUN
GETİRİLMESİNE İLİŞKİN DÜZENLEME**

Bilindiği üzere **13 Temmuz 2021 tarihli ve 31540 sayılı Resmi Gazete**'de yayımlanan **529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği** ile; vergi kaçakçılığı ile mücadele edilmesi noktasında önem arz eden Gelirlerin/servetlerin arkasındaki **gerçek isimlerin** bilinmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Ülkemizin de üyesi bulunduğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Amaçlarına Yönelik Şeffaflık ve Bilgi Değişimi Küresel Forumu'nun vergi kaçakçılığıyla mücadele amacına yönelik çalışmalar ile bağlantılı olarak; şeffaflık ve bilgi değişimi konusunda ülkelerin uyması gereken **uluslararası asgari standartlar** göz önünde bulundurularak, tüzel kişilerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcısının bilinmesinin **“suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesi”** açısından önemli olması, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın düzenleme yapmasını da beraberinde getirmiştir.

Bu kapsamda, 529 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Tebliği ile; **“gerçek faydalanıcı”** nın tanımı yapılarak tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcısının bilinmesi ve bu konuda bildirimde bulunulmasına yönelik düzenlemeler yapılmış ve öteden beri faaliyette bulunanlara yönelik bildirim süresi **31.8.2021 tarihinde sona ermiştir**.

Tebliğ kapsamındaki önemli hususlara aşağıda yer verilmiş olup, yeni bir uygulama olması nedeniyle 31.8.2021 tarihine kadar bildirimde bulunmayanlara 31.12.2021 tarihine kadar süre verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Gerçek Faydalanıcı Nedir?

Tebliğ kapsamında, **Gerçek Faydalanıcı** “Tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri **nihai** olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlar üzerinde **nihai** nüfuz sahibi olan **gerçek kişi veya kişiler** olarak tanımlanmıştır.

Gerçek Faydalanıcıların Belirlenmesi :

Tüzel kişiler yönünden;

- a) Tüzel kişiliğin **% 25'i aşan hissesine sahip gerçek kişi** ortakları,
- b) Tüzel kişiliğin **% 25'i aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi veya bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişileri,**
- c) Yukarıdaki (a) ve (b) bentleri kapsamında **gerçek faydalanıcısının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişileri,**

Gerçek faydalanıcı olarak kabul edilmektedir.

Tüzel kişiliği olmayan iş ortaklıkları ve Trust ve benzeri teşekküller yönünden;

Tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri **nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişiler** ile tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulundurduğu tespit edilemeyen **gerçek faydalanıcısının tespit edilemediği durumlarda;** tüzel kişiliği olmayan teşekküller nezdinde en **üst düzeyde icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler üst düzey yönetici sıfatıyla gerçek faydalanıcı** olarak kabul edilecektir.

Yine, Bir mal varlığının belirli bir lehdar ya da lehdar grubunun yararlanması için, malvarlığının maliki olan sözleşme kurucusu tarafından, söz konusu malvarlığının yönetimi, kullanımı ya da sözleşmede belirtilen diğer tasarruflarda bulunulması amacıyla **sözleşmeyi icra eden bir mütevellinin kontrolüne bırakılmasını hüküm altına alan hukuki ilişkiyi ihtiva eden “Trust ve benzeri “ teşekküllerde; Kurucular, müteveli, yönetici, denetçi veya faydalanıcı sıfatını haiz olanlar ya da bu teşekküller üzerinde nüfuz sahibi olanlar gerçek faydalanıcı** olarak kabul edilmektedir.

Gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimini verme zorunluluğu getirilenler:

529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin konusunu teşkil eden gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimini;

Bildirim verme süresinin başladığı **1/8/2021 tarihi itibarıyla faal olan (tasfiye işlemi devam edenler dahil) ;**

- a) Kurumlar vergisi mükellefleri,
- b) Kollektif şirketlerde şirketi temsile yetkili kimse veya ortak, eshamsız komandit şirketlerde komandite ortaklardan biri ve adi ortaklıklar adına en yüksek ortaklık payına sahip kişi, Türkiye’de yönetim merkezi olan veya Türkiye’de mukim yöneticisi olan yabancı ülkede kurulmuş trust ve benzeri teşekküllerin yöneticileri, müteveli veya temsilcileri,

Verme zorundadırlar.

Ayrıca, Tedbirler Yönetmeliğinde (10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik) sayılan;

- a) Bankalar,
- b) Bankalar dışında banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisine haiz kuruluşlar,
- c) Kambiyo mevzuatında belirtilen yetkili müesseseler,
- d) Finansman ve faktoring şirketleri,
- e) Sermaye piyasası aracı kurumları ve portföy yönetim şirketleri,
- f) Ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşları,
- g) Yatırım ortaklıkları,
- h) Sigorta, reüserans ve emeklilik şirketleri ile sigorta ve reüserans brokerleri,
- i) Finansal kiralama şirketleri,

- j) Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde takas ve saklama hizmeti veren kuruluşlar,
- k) Kıymetli madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasına ilişkin saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere Borsa İstanbul Anonim Şirketi,
- l) Posta ve Telgraf Teşkilatı ile kargo şirketleri,
- m) Varlık yönetim şirketleri,
- n) Kıymetli maden, taş ve mücevher alım satımı yapanlar ile bu işlemlere aracılık edenler,
- o) Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarını basma faaliyeti ile sınırlı olmak üzere Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü,
- p) Kıymetli madenler aracı kuruluşları,
- q) Ticaret amacıyla taşınmaz alım satımıyla uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler,
- r) İş makineleri dahil her türlü deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının alım satımı ile uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler,
- s) Tarihi eser, antika ve sanat eseri alım satımı ile uğraşanlar veya bunların müzayedeciliğini yapanlar,
- t) Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı dahil talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler,
- u) Spor kulüpleri,
- v) Noterler,
- w) Savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin birinci fıkrası ile alternatif uyuşmazlık çözüm yolları kapsamında ifa edilen mesleki çalışmalar nedeniyle edinilen bilgiler hariç olmak üzere; taşınmaz alım satımı, sınırlı ayni hak kurulması, ve kaldırılması, şirket, vakıf ve dernek kurulması, birleştirilmesi ile bunların idaresi, devredilmesi ve tasfiyesi işlerine ilişkin finansal işlemlerin gerçekleştirilmesi, banka, menkul kıymet ve her türlü hesaplar ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresi işleriyle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar,
- x) Bir işverene bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavirler,
- y) Finansal piyasalarda denetim yapmakla yetkili bağımsız denetim kuruluşları,
- z) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar,
- aa) Tasarruf finansman şirketleri,

İle bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından talep edildiğinde müşterileri tarafından gerçekleştirilen gerçek faydalanıcı bilgisini Başkanlığa bildirmek zorundadırlar.

Merkezi yurt dışında bulunan yükümlünün şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri de; Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından talep edildiğinde müşterileri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin gerçek faydalanıcı bilgisini Başkanlığa bildirmek zorunda tutulmuşlardır.

Bildirimin Dönemi ve Verilme Zamanı :

Gerçek faydalanıcı bilgisi verme yükümlülüğü getirilen kurumlar vergisi mükellefleri dahil bütün mükellefler ile diğer kişiler; ilk bildirimlerini en geç **31/8/2021 günü sonuna kadar, elektronik ortamda, Gelir İdaresi Başkanlığı'na** vermek zorunda tutulmuşlardır.

Gerçek faydalanıcı bilgisini bildirmek mecburiyetinde tutulan kurumlar vergisi mükelleflerine; geçici vergi beyannameleri ve kurumlar vergisi beyannamesi ekinde bildirim zorunluluğu getirilmiştir. Ancak, kurumlar vergisi mükellefleri, ilk bildirimlerini **31/8/2021 gün sonuna kadar İnternet Vergi Dairesi üzerinden “gerçek faydalanıcıya ilişkin bildirim formu”**nu doldurarak vermek zorunda bırakılmışlardır.

Kurumlar vergisi mükellefleri dışında kalan **diğer mükellefler ile gerçek kişiler**, gerçek faydalanıcı bilgisini **her yılın Ağustos ayı sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına** bir form ile **elektronik ortamda** bildirmek zorundadırlar.

Diğer taraftan, **yukarıda belirtilenlerin yeni mükellefiyet tesis ettirmesi veya daha önce bildirime ekledikleri bilgilerde değişiklik olması halinde**, yeni mükellefiyet tesisini veya bilgi değişikliğini, **bunların gerçekleştiği tarihi takip eden bir ay içerisinde** bildirilme zorunluluğu getirilmiştir.

Bildirim Şekli :

“Gerçek faydalanıcıya ilişkin bilgi formu”, mükellef tarafından **elektronik ortamda** bizzat gönderilebileceği gibi ilgili dönemde, **aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler aracılığıyla** da gönderilebilecektir.

Genel anlamda, kurumlar vergisi mükellefleri tarafından gerçek faydalanıcıya ilişkin bildirim, **geçici vergi beyannameleri ile yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde** yapılacaktır. Ancak, yukarıda da belirtildiği üzere, kurumlar vergisi mükellefleri **ilk bildirimlerini 31/8/2021 gün sonuna kadar İnternet Vergi Dairesi üzerinden “gerçek faydalanıcıya ilişkin bildirim formu”**nu doldurarak vereceklerdir.

Bildirim yapma yükümlülüğü getirilen kurumlar vergisi mükellefleri söz konusu beyannameler aracılığıyla; **gerçek faydalanıcıların adı, soyadı, vatandaşlıkları, kimlik numaraları ve adresleri, varsa telefon, faks ve elektronik posta bilgileri ile gerçek faydalanıcılığın sebebini** bildireceklerdir.

Kurumlar vergisi mükellefleri **dışında kalan mükellefler ile bildirim yapması gereken diğer kişiler** ise; İnternet Vergi Dairesinde yer alan açıklamalara uygun şekilde **elektronik ortamda İnternet Vergi Dairesi üzerinden “gerçek faydalanıcıya ilişkin bildirim formu”** doldurularak verilecek olup, kapsama giren mükellefler ile diğer kişilerin **bağlı bulunduğu vergi dairesinden kullanıcı kodu, parola ve şifre almaları** (daha önceden edinenler hariç) gerekmektedir. Kağıt ortamında bildirim formunun kabul edilmeyeceği Tebliğde açıklanmıştır. Bildirim formunun elektronik ortamda verilmiş sayılabilmesi için **sistem üzerinden onaylama işleminin yapılması şart** tutulmuştur.

Bildirimin hatalı veya eksik olması durumunda yapılacak işlemler:

Yapılan bildirim hatalı veya eksik olduğunun anlaşılması durumunda; **bildirim yeniden verilmek suretiyle düzeltilmesi** gerekmektedir.

Gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimine konu edilen bilgilerin saklanma zorunluluğu:

Gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimine konu edilen bilgilerin mükellefler tarafından , bildirim **verildiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren 5 yıl süreyle muhafaza edilmesi** zorunludur.

Cezai Yaptırım :

Gerçek faydalanıcı bildirimine konu edilen bilgilerin **bildirilmemesi, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunulması halinde;** mükellefler hakkında **Vergi Usul Kanunu hükümleri** uygulanacaktır.

Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yapılacak araştırma, inceleme ve uluslar arası bilgi değişimi ile vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından yapılacak araştırma ve incelemeler neticesinde, gerçek faydalanıcı bilgisi bildirim verme zorunluluğu getirilenler mükellef ve diğer gerçek kişilerin **gerçek faydalanıcı bilgisine ilişkin hatalı kayıtların bulunduğu tespit edilmesi** halinde, **gerekli cezai işlemlerin ve sicil kayıtlarında gerekli değişikliklerin yapılabilmesi amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığına bilgi verileceği** ifade edilmiştir.